

Boegbeelden groene sector

Branchevereniging VHG verzamelt 'boegbeelden': mensen die een bijzondere betekenis hebben (gehad) voor de groene sector. Door hun beroep, ervaring, expertise, visie of speciale activiteiten leveren ze een belangrijke bijdrage aan de waarde van groen in onze maatschappij. Door deze mensen te portretteren in VHG Magazine, kan de branche kennis nemen van hun inzichten en ideeën. We hopen dat deze verhalen inspireren om concreet invulling te geven aan het thema 'groen maakt gelukkig'. Deze keer een gesprek met eco-loog en hoogleraar Matthijs Schouten over de waarden van groen en de bezuinigingen op natuurbehoud en -herstel.

Ecoloog en hoogleraar Matthijs Schouten:

“Groen tot in de disco”

Als hij geen biologie was gaan studeren, was hij hovenier geworden. Matthijs Schouten heeft veel waardering voor deze beroepsgroep: “De hovenier is de verbindende schakel tussen de mens en de natuur. Hij zorgt ervoor dat we in onze directe omgeving met groen in aanraking komen. En dat is ongelooflijk belangrijk.”

Door Annemieke Bos (fotografie: Cornelia de Jong)

“Weet je dat slechts één op de drie kinderen ten minste één keer per jaar écht in de natuur komt? En dan bedoel ik een bos of heidegebied.” Dat heeft volgens Schouten grote gevolgen voor hun houding ten opzichte van de natuur. “Het belang dat de mens aan de natuur hecht, heeft heel veel te maken met het feit of men regelmatig met groen in aanraking komt of niet. Als dat nauwelijks het geval is, hoe kun je dan waardering voor de natuur ontwikkelen en je verantwoordelijk voelen voor wereld om je heen?” Als het aan de eco-loog en strateeg van Staatsbosbeheer ligt, brengen we het groen heel dichtbij. “Liefst tot in de disco, zodat jongeren beseffen dat er ook ander leven is dan het mensenleven om hen heen. Dat geldt trouwens ook voor volwassenen. Natuurlijk, veel mensen kunnen niet zomaar even de hei op, of het bos in. Daarom is het zo ongelooflijk belangrijk dat er groen dicht bij huis is. De hovenier zorgt daarvoor. Het maakt nogal wat uit of je in een woonwijk woont waar niets aan groen is of waar je uitzicht hebt op groene daken. Er is een duidelijke trend om wijken groener te maken. Mensen vinden dat prettiger en het is goed voor de biodiversiteit.”

Zorg en ontzetting

Over de stand van de biodiversiteit in Nederland maakt Schouten zich grote zorgen. “Jaarlijks gaan er nog steeds soorten verloren en gaan ecosystemen achteruit als gevolg van verzuring, verdroging en vermesting van de bodem en versnippering van het landschap. Door allerlei maatregelen die we vanaf de jaren negentig hebben genomen, is de achteruitgang weliswaar vertraagd, maar we hadden de hoop dat we die in 2018 tot stilstand gebracht zouden hebben. Dat is op dit moment zeer de vraag. De ecologische hoofdstructuur moet ervoor zorgen dat verschillende natuurgebieden met elkaar worden verbonden, zodat er een samenhangend en robuust geheel van ecosystemen ontstaat. Waar nodig kan de natuur ook nog worden hersteld. Er zijn allerlei manieren om de negatieve invloeden van verzuring, verdroging en vermesting tegen te gaan. Feit is echter dat de ecologische hoofdstructuur onder het huidige kabinet niet wordt afgemaakt. Bovendien wordt er enorm bezuinigd op het

Mijn groenplek

“Dicht bij het kantoor van Staatsbosbeheer in Driebergen ligt een bos. Dat is een plek waar ik veel van houd. Maar er zijn zoveel mooi plekken! Mijn favoriete natuurplek is het Haaksberger veen. Dat is wilde natuur die we aan het herstellen zijn. Ik heb daar veel mee omdat ik veenonderzoek heb gedaan in Ierland. Ook favoriet is de oude botanische tuin in Utrecht. Dat is een heerlijke plek midden in de stad. Als ik hovenier was, zou ik het liefst zo'n tuin onderhouden. Het veen en de botanische tuin: beide plekken zijn heel verschillend, maar zeer dierbaar.”

Matthijs Schouten

Prof. dr. Matthijs Schouten (1952) groeide op in een klein dorpje in Midden-Limburg. Veel tijd bracht hij door in de omliggende bossen, moerassen en heidevelden. "Toen ik tien was, wist ik al dat ik biologie zou gaan studeren. Tijdens die studie raakte ik geïnteresseerd in de relatie tussen mens en natuur." Schouten studeerde vervolgens vergelijkende godsdienstwetenschappen en oosterse filosofie. Hij is werkzaam bij Staatsbosbeheer als ecooloog en strateeg. Daarnaast bekleedt hij de leerstoel ecologie en filosofie van het natuurherstel aan de Universiteit van Wageningen. Ook is hij hoogleraar natuur- en landschapsbescherming aan de Universiteit van Cork (Ierland).

> natuurbudget. Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft aangegeven dat de gevolgen hiervan voor de natuur ernstig zullen zijn. Om onze internationale afspraken na te komen, zouden we juist in versneld tempo de biodiversiteit in ons land moeten verbeteren. In de jaren tachtig en negentig is enorm veel geïnvesteerd om de natuurlijke variatie zoveel mogelijk in stand te houden. In heel korte tijd is het roer ineens om. Dat ontzet me. Ik lig er soms echt wakker van." Het verbaast Schouten vooral dat er niet meer protest klinkt vanuit het land. "Ik twijfel er niet aan dat het merendeel van de Nederlanders zich erg betrokken voelt bij de natuur en die ook erg belangrijk vindt. Maar waarom is dat nu niet zichtbaar? In een tijd waarin er buitenproportioneel wordt bezuinigd. Dat er bezuinigd moet worden, is duidelijk. Het belangrijkste is echter dat we dat verstandig en in goed overleg doen. Dan is er nog veel te redden. Veel mensen zijn denk ik bezorgd over hun baan en pensioen. Natuur staat even niet op de eerste plek. Bovendien heeft men het idee dat de bezuinigingen op natuur hen niet direct treffen. Het lijkt alleen te gaan om 'Rode Lijst-soorten' en 'ecosystemen' op plekken ver weg. Maar dat is niet zo. De bezuinigingen treffen alle natuurgebieden, ook die dichtbij. De gebieden waar mensen van houden en graag naartoe gaan."

Verborgen baten

Volgens de ecooloog wordt vergeten dat

groen economisch een ongelooflijk belangrijke factor is. "Er zijn allerlei studies waarin de waarde van groen wordt uitgedrukt in geld. De feiten liegen er niet om: de kosten voor de gezondheidszorg zouden 2 miljard euro hoger uitvallen wanneer er geen natuur en groen zou zijn. Ga maar na: wanneer er groen is, gaan mensen eerder naar buiten om te ontspannen én te bewegen. Het kan ook de horeca en recreatiesector geld opleveren. Een ruwe berekening komt uit op een jaarlijkse opbrengst van 7 miljard euro. En dat is denk ik nog aan de lage kant. Neem daarbij het vermogen van de natuur om water te bergen. Daarmee besparen we jaarlijks ongeveer 2 miljard euro aan het verhelpen van waterschade. Totaal kom je hiermee al op 11 miljard euro. Dat is ongeveer de helft van de hele agrarische productie in Nederland. Het zijn van die 'verborgen baten' van natuur en groen die niet in de officiële berekeningen meedoen. Als we bezuinigen op groen, beperken we dus niet alleen de uitgaven, maar zeker ook onze inkomsten."

Welbevinden

Zonder natuur zouden we ons heel wat minder 'wel' voelen, weet Schouten. "Als je de natuur in gaat, kom je in een andere wereld dan waar je dagelijks in zit. Een wereld die niet volledig door de mens bedacht en gemaakt is. Je zintuigen worden geprikkeld, je bent minder met je hoofd bezig. De schoonheid van de natuur raakt ons. Dat is aangenaam.

De natuur oordeelt ook niet. We zijn voortdurend bezig ons af te vragen wat anderen zullen denken over ons uiterlijk, over onze prestaties enzovoorts. In de natuur speelt dat allemaal niet. Je mag er gewoon zijn. Ik denk dat dat een heel wezenlijk iets is. Dat geeft een soort kalmte, is weldadig. Tot slot ben je in de natuur continu in contact met de stroom van het leven in al z'n verscheidenheid. Dat roept vitaliteit op. Onderzoeken tonen dat ook aan: met uitzicht op groen geneest men sneller. In straten met groen is minder criminaliteit."

Verwondering

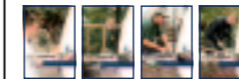
Zijn grootste uitdaging voor de komende jaren is eraan bij te dragen dat mensen zich weer met de natuur verbinden. "Natuur, natuurbeleid en -beheer; het is allemaal nogal abstract geworden. Maar natuur is niet abstract. We hebben het over de dotterbloem, de koekoek: levende wezens. De natuur dichtert bij het hart brengen, dat is waar het om gaat. Zeker bij opgroeiende kinderen. De wereld is erg verstedelijkt. Wat zou het mooi zijn als we het gevoel wakker kunnen maken dat er meer is dan beton en asfalt. Dat doet Staatsbosbeheer bijvoorbeeld met het project 'NatuurWijs', waarbij kinderen drie dagen (!) op pad gaan met een boswachter. Ze komen dan echt met natuur in contact en vooral: kunnen zich verwonderen over al het moois dat ze er tegenkomen. Meewerken aan dat gevoel van verwondering, dat is mijn doel." ■

Wilt u ook adverteren in het **VHG-magazine**, het nieuwsmagazine voor ondernemers in het groen?

VHG | magazine

Nieuwsmagazine voor ondernemers in het groen

Voor meer informatie:

Aad Ramp (0317) 46 56 79

e-mail: advertentie@agrimedia.nl

Payrolling is geschikt voor:

- oproep- en seizoenskrachten
- tijdelijke werknemers voor een bepaald project
- verlengen van een proeftijd
- nieuw aan te nemen personeel
- studenten, scholieren en 65+-ers
- EU-medewerkers
- overname (zelf geworven) uitzendkrachten/medewerkers
- BBL-ers (beroepsbegeleidende leerweg)

payrollbureau.nl

De norm voor payrolling

HAVELAAR & VAN STOLK B.V.
REGISTERMAKELAARS IN ASSURANTIE • PENSIOENEN • HYPOTHEKEN

Zeker weten dat u goed verzekerd bent

En toch premiekosten besparen

Onze unieke aanpak maakt 't mogelijk

Als ondernemer bent u gewend met risico's om te gaan. U kiest ervoor om bepaalde risico's met een verzekering af te dekken en zo de financiële gevolgen te beperken.

Havelaar & van Stolk bv is al meer dan 30 jaar actief als adviseur in verzekeringen voor particulieren en bedrijven. Door actief te zijn op de Assurantiebeurs kunnen wij specifieke verzekeringen bieden voor zeer specifieke situaties en voor bepaalde doelgroepen.

Speciaal voor VHG-leden biedt Havelaar & van Stolk bv een uitgekiend pakket aan verzekeringen. Alle bieden zij uitstekende dekking, gunstige voorwaarden en de laagst mogelijke premies. Graag verzorgen wij vrijblijvend een analyse van uw huidige verzekeringspakket en rekenen u voor hoeveel u kunt besparen.

WTC Beursplein 37 • 3011 AA Rotterdam • Postbus 30022 • 3001 DA Rotterdam
telefoon: 010 - 281 67 77 • fax: 010 - 281 67 99 • www.havelaar.com
e-mail: vhg@havelaar.com